

Remissyttrande

Handläggare

Pontus Nilsson
Juridiska enheten
pontus.nilsson@havochovatten.se

Datum 2024-03-12

Dnr HaV 2024-000882

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över remiss av förslag till förtydliganden av förordningsbestämmelser om Natura 2000, KN2024/00554

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten välkomnar och tillstyrker de förslag som lämnas i förslag till förtydliganden av förordningsbestämmelser om Natura 2000, KN2024/00554 i sin helhet enligt nedan. Myndigheten förordar att justeringar görs enligt alternativ B av förslagen till ändring av förordningen om Sveriges ekonomiska zon. Havs- och vattenmyndigheten delar i stort Klimat- och näringslivsdepartementets bedömning, att de föreslagna förordningsändringarna innebär ett förtydligande av gällande rätt.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Generella synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslagen till dels en justering i 16 § förordningen (2998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och dels att hänvisning till förordning om Sveriges ekonomiska zon görs såsom framgår av alternativ B.

Havs- och vattenmyndigheten uppfattar förslaget vari det föreslås införas en uttrycklig hänvisning till skyldigheterna att förhindra försämring av livsmiljöer och störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av arter inom Natura-nätverket är bra. Även om motsvarande skyldighet, enligt myndighetens uppfattning, delvis framgått indirekt även tidigare genom formuleringen att ”*särskilt bevaka att en gynnsam bevarandestatus bibehålls eller återställs...*”, vilket uttrycker en skyldighet att särskilt bevaka att försämring inte äger rum då gynnsam bevarandestatus råder och en skyldighet att verka i förbättrande riktning då ogynnsam bevarandestatus råder. Oaktat detta skärps den uttryckliga lydelsen i bestämmelsen och visar tydligt myndigheternas skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra otillåten försämring eller störning.

I artikel 6.2 art- och habitatdirektivet ges uttryck för en allmän skyddsnorm med stor räckvidd vilken även inbegriper en skyldighet att förhindra försämringar och störningar relaterade till pågående verksamheter.¹ Havs- och vattenmyndigheten är en av de myndigheter som får begära prövning enligt 24 kap. 11 § miljöbalken till exempel i syfte att tillse att förhindra att otillåten

¹ Se Naturvårdsverkets handbok 2017:1 s.35

försämring eller störning inträffar eller att den upphör. Att initiera sådan prövning skulle kunna vara ett exempel på att aktivt "*vidta åtgärder föra att förhindra...*" som föreslås framgå i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Eftersom myndigheternas uppdrag delvis förtydligas, vilket skulle kunna föranleda en ökad mängd prövningar, noterar Havs- och vattenmyndigheten att visst fokus inom miljöprövning kan behöva flyttas. För att möjliggöra ett effektivt arbete skulle i så fall kunna övervägas om ytterligare resurser behöver tillföras myndigheten samt att legala förutsättningar i övrigt behöver ses över.

Upplysningen i en ny 20 b § ger en direkt hänvisning till förordningen om ekonomisk zon i vilken det tydliggörs att däri angivna bestämmelser i förordningen om områdesskydd tillämpas i den ekonomiska zonen. Alternativt skulle hänvisningen kunna göras i 1 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. under övriga allmänna bestämmelser där bland annat hänvisningen till nationalparksförordningen finns. Av de två bifogade alternativa förslagen anser Havs- och vattenmyndigheten att alternativ B är att föredra av den anledningen att hänvisningen inte tynger författningstexten med detaljbestämmelser som redan framgår i förordningen om områdesskydd. Vidare att eventuella framtida justeringar i förordningen om områdesskydds bestämmelser automatiskt innebär att tillämpningen i den ekonomiska zonen blir densamma utan att följdändringar behöver göras.

Detaljerade synpunkter

I prop. 2007/08:154 s. 14 framgår att lagstiftarens avsikt varit att, då miljöbalkens bestämmelser om Natura 2000 gjordes tillämpliga i den ekonomiska zonen, även ordningsföreskrifter för Natura 2000-områden skulle kunna meddelas i ekonomisk zon. Mot bakgrund av detta skulle en hänvisning till länsstyrelsens bemyndigande i 22 § förordningen om områdesskydd också kunna göras i förordning om Sveriges ekonomiska zon. Förutsatt att regeringen inte själv avser förbehålla sig rätten att utfärda ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Även frågan om tillsynsansvar för Natura 2000-områden i ekonomisk zon skulle kunna analyseras inför planerade förordningsändringar. Idag har länsstyrelsen ett övergripande ansvar för "*verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i ett sådant område som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken*" enligt 2 kap. 8 § punkten 6 miljötillsynsförordningen medan Kustbevakningen utövar *tillsyn över sådana verksamheter som avses i 5 och 9 §§ lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon*, enligt 8 § förordningen om Sveriges ekonomiska zon. Tillsynsansvaren har något skilda fokus och det kan övervägas hur fördelningen av ansvaret görs mellan myndigheterna. Vidare om miljötillsynsförordningens bestämmelse även bör hänvisas till i förordningen om Sveriges ekonomiska zon, särskilt mot bakgrund av att länsstyrelserna beslutar bevarandeplanerna även för Natura-områden i ekonomisk zon och därigenom får förutsättas ha god kännedom om det enskilda området och hur dess bevarandevärden påverkas av olika verksamheter och åtgärder.

Beslut om detta yttrande har fattats av vikarierande generaldirektör Eva-Britt Eklöf Petrusson efter föredragning av verksjuristen Pontus Nilsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningscheferna Ulrika Campbell och Mats Svensson, enhetschefen Karin Wall samt utredaren Lena Tingström medverkat.

Eva-Britt Eklöf Petrusson

Pontus Nilsson

Bilagor:

Kopia till:

staffan.lowhagen@regeringskansliet.se
staffan.danielsson@regeringskansliet.se